

Warszawa, dnia 8 marca 2010 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

DL-P-V-023-32/10

Pan
Piotr Zienatrski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu RP

W odpowiedzi na pismo z dnia 18 lutego 2010 r. (znak: BPS/KU-034/273/728/1/10), dotyczące projektu ustawy o zmianie ustawy o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (druk senacki nr 728), uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Przedmiotowy projekt ustawy ma na celu wykonanie obowiązku dostosowania art. 129 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 710, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 lipca 2009 r. (sygn. akt K 31/08), stwierdzającego niezgodność z Konstytucją RP ww. przepisu, a także art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370, z późn. zm.). W wyroku tym Trybunał uznał m.in., iż przepis art. 129 ust. 1 pkt 5 ustawy w zakresie, w jakim umożliwia osobie obwinionej wybór obrońcy w postępowaniu dyscyplinarnym wyłącznie spośród funkcjonariuszy jest niezgodny z art. 42 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. W ocenie Trybunału obrona powierzona funkcjonariuszowi nie gwarantuje bowiem, nawet przy dołożeniu przez niego najwyższej staranności, należytego poziomu obrony obwinionego, którą w większym stopniu zapewnić może zawodowy prawnik.

Z powyższych względów, w projekcie proponuje się nadanie nowego brzmienia art. 129 ust. 1 pkt 5 ustawy, zgodnie z którym w toku postępowania dyscyplinarnego obwiniony miałby prawo do ustanowienia obrońcy spośród funkcjonariuszy SKW

albo SWW, adwokatów lub radców prawnych. Projektowana regulacja zmierza zatem do umożliwienia obwinionemu wyboru obrońcy nie tylko spośród funkcjonariuszy SKW bądź SWW, lecz także spośród adwokatów lub radców prawnych. W tym miejscu warto zauważyć, iż w odniesieniu do drugiej części wyroku Trybunału Konstytucyjnego, dotyczącej niezgodności z ustawą zasadniczą art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej, orzeczenie Trybunału zostało uwzględnione w nowej ustawie o dyscyplinie wojskowej, z dnia 9 października 2009 r., w ten sposób, iż obwiniony może wybrać obrońcę spośród żołnierzy lub ustanowić swoim obrońcą radcę prawnego lub adwokata (art. 51 ust. 2 ww. ustawy).

Niemniej jednak, z uwagi na specyfikę służby funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego wydaje się, iż przyjęte w projektowanej ustawie rozwiązania skutkują potrzebą określenia zasad dostępu profesjonalnego obrońcy do akt zawierających informacje chronione w rozumieniu ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631, z późn. zm.).

W tym kontekście zauważyć trzeba, iż zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie informacji niejawnych zasady zwalniania od obowiązku zachowania tajemnicy państwowej i służbowej oraz sposób postępowania z aktami spraw zawierających tajemnicę służbową w postępowaniu przed sądami i innymi organami określają przepisy odrębnych ustaw - m.in. ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.).

Odnosnie sposobu postępowania z aktami spraw dyscyplinarnych ustawa w art. 129 ust. 2 stanowi, iż rzecznik dyscyplinarny może, w drodze postanowienia, odmówić udostępnienia akt, jeżeli sprzeciwia się temu dobro postępowania dyscyplinarnego. Na postanowienie przysługuje zażalenie. Regulacja ta nie normuje jednak szczegółowo kwestii związanych z dostępem do akt zawierających informacje chronione na podstawie przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych.

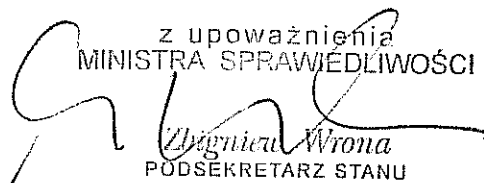
Stosownie natomiast do art. 139 ust. 1 ustawy, w zakresie nieuregulowanym w niej do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego, dotyczące wezwań, terminów, doręczeń i świadków, z wyłączeniem możliwości nakładania kar porządkowych oraz zatrzymania i doprowadzenia świadków. W postępowaniu dyscyplinarnym do świadków nie stosuje się art. 184 Kodeksu postępowania karnego, który reguluje instytucję tzw. świadka anonimowego (*incognito*).

Mając na uwadze powyższe zasadne wydaje się uregulowanie w projektowanej ustawie kwestii dostępu do informacji niejawnych zawartych w aktach postępowań dyscyplinarnych przez osoby będące obrońcami w tych postępowaniach.

W tym względzie możliwe wydają się dwa rozwiązania. Po pierwsze wskazać trzeba na możliwość uregulowania niniejszej kwestii poprzez zastosowanie odesłania do odpowiedniego stosowania przepisów K.p.k. dotyczących przeglądania akt i sporządzania odpisów. Zastosowanie odesłania tego rodzaju byłoby uzasadnione okolicznością, iż przywołany wcześniej 139 ust. 1 ustawy zawiera już odesłanie do odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu. Niemniej jednak należałoby w takim przypadku rozstrzygnąć kwestię organu właściwego do określania rygorów dotyczących przeglądania akt, sporządzania odpisów i kserokopii w warunkach niebezpieczeństwa ujawnienia tajemnicy państwowej. Zgodnie bowiem z art. 156 § 4 K.p.k. organem tym jest prezes sądu, co nie przystawałoby do warunków postępowania dyscyplinarnego. Ponadto tego rodzaju regulacja mogłaby budzić wątpliwości związane z tym, że materia przeglądania akt postępowania dyscyplinarnego oraz sporządzania z nich notatek jest już, co prawda szczerkowo, uregulowana w ustawie (art. 129 ust. 1 pkt 4 oraz ust. 2). Stąd też przy stosowaniu tak skonstruowanych przepisów mogłyby pojawić się wątpliwości co do zakresu odesłania do przepisów K.p.k.

Innym rozwiązaniem byłoby kompleksowe uregulowanie przedmiotowej materii w przepisach ustawy o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego. Należy przy tym zaznaczyć, iż ewentualne unormowanie, dla zachowania systemowej spójności, powinno nawiązywać do instytucji i uregulowań zawartych w K.p.k., a jednocześnie uwzględniać specyfikę postępowania dyscyplinarnego.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Zdzisław Wrona
PODSÉKRETARZ STANU